

План на урок: Намиране и разпознаване на типа романтически герой в непознати текстове – БЕЛ 9 клас

Цел на урока: Учениците търсят сами текстове на автори, представители на романтизма, откриват и анализират характерните особености на романтичното светоусещане и на романтичния герой и накрая създават свой текст.

Връзка с учебното съдържание:

<i>Предмет</i>	<i>Тема по учебната програма</i>	<i>Компетентности по учебната програма</i>	<i>Медийно – дигитални компетентности</i>
Български език и литература 9 клас	Романтизъм	Познава значението на Романтизма като културна епоха и като направление в литературата. Различава отличителни за епохата на Романтизма светогледни идеи.	Информационна грамотност. Сътрудничество и комуникация. Създаване на съдържание.

Предварителна подготовка: В предходните часове учениците са се запознали с основните теми, мотиви и идеи на Романтизма, с възникването му като литературно направление и светогледна идеология. Имат предварително поставена задача да намерят и прочетат текстове на различни автори, представители на Романтизма, както и да потърсят прояви на романтичските идеи в друг вид изкуство (примерни автори: Байрон, Шели, Пушкин, Хайне, Новалис, Ламартин)

Ход на урока:

Въвеждаща дейност	
Учител	Ученици
<ol style="list-style-type: none"> 1. Прави бърза мозъчна атака за припомняне на знанията за Романтизма 2. Раздава задачите – оформя екипи и всеки екип избира по един от предварително подготвените текстове 3. Поставя въпроси и задава алгоритъм за работа 	<p>Сработват се в екипа и създават правила за работа.</p> <p>Разпределят задачите и избират метод на работа.</p> <p>Изграждат критерии заедно с учителя на основата на постигнато съгласие и адекватност на задачата спрямо целта.</p>
Основна дейност	
<p>Наблюдава процеса, включва се с напътствия и идеи.</p> <p>Задава критериите за оценка.</p>	<p>Четат текстовете, анализират ги и извличат информация по зададените въпроси.</p> <p>Разпознават романтичния модел в текстовете – символи, образи, идеи.</p>

	Прилагат изведените идеи от текстовете за създаване на собствен текст по модела на романтизма.
Заклучителна дейност	
<p>1. Слуша и обсъжда с класа създадените текстове, коментира силните и слабите им страни;</p> <p>2. Започва дискусия доколко е постигната целта – дали знанията за Романтизма са творчески пренесени в собствения текст, обсъжда с учениците какви са творческите постижения.</p> <p>3. Обобщава наблюденията</p>	<p>1. Представят създадените текстове.</p> <p>2. Оценка и самооценка.</p> <p>3. Записват ключовите моменти и изводи от работата си.</p>
Рефлексия	
Дискусия за анализ на постигнатото	Чрез дискусия правят изводи за учене чрез правене и прилагане, както и за сътрудничество чрез изразяване на различни гледни точки. Умение за самонаблюдение и наблюдаване на съучениците и изграждане на собствен стил на учене.

Забележка: Урокът може да се проведе и чрез съпоставителен анализ на поетически текст и на картина, като се разпознаят основните мотиви и символи на романтизма – бягство, скитничество, самота, свобода, любов, символика на природния детайл и др.

Урокът бе подготвен от:

Дария Манева, учител по български език и литература в ПГРЕ „Г. С. Раковски“, гр. Бургас и **Владилена Катевска**, учител по български език и литература в Национална Априловска гимназия, гр. Габрово

Примерен урок:

Примерният урок е разработен в час – ИУЧ (избираема подготовка по български език и литература) с ученици на Националната Априловска гимназия - 9 клас. Създадените текстове са на учениците, записани са без редакция.

Примерна разработка върху „Как искам пак да съм дете“ на Байрон

Учениците са избрали този текст и са отделили основните мотиви: **скитничество, детство, свобода, бягство, любов.**

Извели са и основните романтически образи и символи: **бряг, дете, море, вълни, сърце, вино, бездни, крила, небеса.** Заедно с учителя си припомнят значението на символите и ги коментират от гледна точка на романтичното чувство и преживяване. В процеса на анализа всеки може да избере да се само идентифицира или не с образа на героя, да разсъждава върху избора му, да се опита да разбере причините за самотата му и копнежа по безкрайното.

Следващата стъпка е създаване на собствен текст, който екипът заедно сътворява.

Три екипа от по пет души работят върху задачата и един екип, също от пет души, оценява по следните критерии: 1. Близост на текста до романтичното светоусещане; 2. Оригиналност на идеята и художествено въздействие; 3. Спазване на условието на задачата да се използват ключовите думи 4. Художествени достойнства на текста. Оценяването е по точки от 1 до 6 т.

Задачата е от извадените ключови думи да се създаде нов текст:

Ключови думи: дете, пещери, море здрачни гори, свобода, щастлив прибоят мил, съдба, яростни вълни, бряг, млад, мрачни сенки, обичах, сърце тупти едвам, обезверен, злочест, обичана жена, усмивка, тишина, доброта, дух вледенен, жадува, бездни, крила, небеса

Ето и текстовете, създадени от учениците от 9 клас:

I екип:

Скитник съм във тази тъмнина
търся бягство, търся самота
като дете с крила във небесата
да полетя към свободата,
там в безкрая, в тишината
сърцето ми тупти да срещна добротата
Обичах, бягах от мрачните сенки,
А яростни вълни преследваха ме, смеейки се,
Обезверен от чуждата усмивка
потопен съм във фалшивата картина
и злочест гледам към този свят,
но търся още моят бряг.
Във тази тъмна небесна пещера
търся някак своята съдба.

II екип:

Аз бях дете,
броящо дните до безкрая.
Светът с мрачни сенки е облян,
но аз реших да напиша този роман.
Обезверен, че някой ден света ще
бъде в тишина, усещах как сърцето
ми тупти под пещери и яростни
вълни. Аз бях скитник на самотен
бряг, жадувах за усмивка и доброта
И с крила да полетя.

III екип:

Бягство от самотата
разхождах се като скитник безкрай,
като дете на съдбата
в пещерите търсех свободата.

Яростни вълни ме удрят в главата,
мрачни сенки във душата.
Разхождах се самотен по брега.
Сърцето ми туптеше силно
бях обезверен от злочестия свят

Усмивката се открояваше в тишината
Жадуваше за доброта
и полетях с крила,
които ти ми даде към небесата.